

СПОМЕНИ

Беше есента на 1956 година. С брат ми Димитър Димов и неговата съпруга Лена Левчева заминахме за Москва, където останахме около две седмици. Повод за това пътуване беше уреждането на някои формалности около превода на романа „Тютюн“ на руски език.

Още от първия ден на нашия престой бяхме посетени от директора на издателство „Иностранная литература“ Шуплецов, преводачът В. Злиднев и проф. Д. Марков. Контактите с тези симпатични интелектуалци лесно се създадоха, като прераснаха в близост. Така още на втория или третия ден след запознанството ни те ни довериха един твърде деликатен за тях инцидент във връзка с големия български писател Димитър Талев.

Ръководството на издателство „Иностранная литература“ взело решение да бъде преведен романът „Железният светилник“, за което уведомило ръководството на Съюза на българските писатели. За съжаление обаче някои среди в същия съюз веднага изпратили информация за „политическата неблагонадеждност“ на автора. Не били спестени и някои добре познати квалификации като „фашист“, „реакционер“ и т. н.

Спомням си, за чест на моя брат, неговата остра реакция. Той подробно обясни на нашите гости, че Димитър Талев е голям патриот и че неговото гражданско поведение винаги е било безукорно. Историческите корени на цялата му дейност нямат идеологическа основа, а би трябвало да се търсят в някои общонационални проблеми по повод съдбата на Македония. Брат ми подчерта, че авторът на „Железният светилник“ е най-талантливият наш белетрист, който винаги е защитавал националните интереси на България. Така той успя да убеди събеседниците ни, че получената информация за Талев няма обективна основа и че тя се дължи просто на дребнава завист и недобросъвестност.

Тогава нашите гости се успокоиха и запитаха Димов дали би им разрешил да съобщят неговото лично мнение по въпроса в